

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม และแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอลำดับขั้นตอนการสรุปผลการวิจัยตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ พบว่า สภาพการดำเนินงานการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นจุดเด่นที่สะท้อนถึงความเป็นอัตลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านการประเมินคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพใน ตามมาตรฐาน
การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม
โดยการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการศึกษา และครูผู้ดูแลเด็กที่มี
ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีผลงานด้านการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นที่ประจักษ์
ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่าผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญ
กับการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากที่สุด โดยมีแนวทางในการ
ดำเนินการดังนี้ 1.1) แนวทางเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ ควรวางแผนให้
ครอบคลุมทุกภารกิจและขอบเขตหน้าที่ และศึกษา แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในหมวดที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานการดำเนินงาน
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการศึกษาหัวข้อเหล่านี้ควร
ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการเพื่อให้ได้แนวคิดที่หลากหลายและเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้ามามีส่วนร่วม โดยหน่วยงานต้นสังกัดต้องให้การ
สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการทุกด้าน 1.2) แนวทางการตรวจสอบ ควรแต่งตั้ง
คณะกรรมการร่วมตรวจสอบการจัด โครงสร้างการบริหารและการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ
โดยทำหน้าที่กำหนดกรอบประเมิน จัดทำเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อมูล ยึดหลักความถูกต้อง
โปร่งใส เป็นธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง และ 1.3) แนวทางการปรับปรุงแก้ไข ควรนำผล
การติดตามตรวจสอบและการวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนาเสนอให้แก่ผู้บริหาร
และผู้ปฏิบัติทราบ และจัดให้มีการประชุมร่วมของคณะกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อหาแนว
ทางการดำเนินงานให้มีรูปแบบที่เหมาะสม

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นจุดเด่นที่สะท้อนถึง
ความเป็นอัตลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัด
มหาสารคาม พบว่า 2.1) แนวทางเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ เริ่มจากการศึกษา
วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อใช้เป็นข้อมูลและดำเนินการ
จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วม 2.2) แนวทางการดำเนินการ

มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2.3) แนวทางการตรวจสอบ หลังจากจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแล้วเสร็จ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอีกครั้ง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และร่วมประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ

2.4) แนวทางการปรับปรุงและพัฒนา คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขที่ได้จากการประชุมร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามข้อเสนอแนะ

3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า 3.1) แนวทางเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ หน่วยงานต้นสังกัดจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจในวิธีการดำเนินงาน รวมถึงจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรได้ใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติ 3.2) แนวทางการดำเนินงาน หน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการดำเนินการตามแผนเพื่อให้การช่วยเหลือ สนับสนุน และแก้ปัญหา และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากร โดยเน้นการสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีม 3.3) แนวทางการตรวจสอบ การตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรดำเนินการตรวจสอบในทุกชั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นตอนการเตรียมการชั้นตอนการดำเนินงาน และตรวจสอบหลังการดำเนินงาน 3.4) แนวทางการปรับปรุง นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ เข้าที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พร้อมจัดทำรายงานเสนอให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และใช้ระบบการประเมินผลการทำงานของบุคลากรมาเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงาน

4. ด้านการประเมินคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า 4.1) แนวทางเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ องค์กรบริหารส่วนตำบลจัดอบรมให้ผู้บริหารท้องถิ่นและบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อสร้างความตระหนักและให้เห็นความสำคัญกับผลของการประเมินคุณภาพการศึกษา 4.2) แนวทางการดำเนินงาน องค์กรบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการและจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการ เพื่อให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล และการแปลผลข้อมูล 4.3) แนวทางการตรวจสอบ คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งสองชุด จัดทำสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ซึ่งต้องบอก

ถึงจุดเด่น จุดค้อย จุดที่ควรพัฒนาและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ตามแนวทางของ คณะกรรมการแต่ละชุด และ 4.4) แนวทางการปรับปรุงแก้ไข องค์การบริหารส่วนตำบล นำ ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี มา พิจารณาปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำข้อเสนอแนะดังกล่าว มาปรับปรุงการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปีต่อไป

5. ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัด มหาสารคาม พบว่า 5.1) แนวทางเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ นายกองค้ำการบริหาร ส่วนตำบล แต่งตั้งคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบว่า รายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี คือ การแสดงภารกิจิการดำเนินงานและผลการดำเนินงานประจำปีของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก 5.2) แนวทางการดำเนินการ หลังจากที่ได้อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีแล้ว คณะกรรมการต้องประชุมร่วมกัน เพื่อทำความเข้าใจ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ของแผน เพื่อใช้เป็นแนวทางการประเมินและเขียนรายงาน 5.3) แนวทางการตรวจสอบ คณะกรรมการจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี ประชุมเพื่อตรวจสอบรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีว่ามีความสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือไม่ และ 5.4) แนวทางการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการหรือผู้ที่รับผิดชอบ การจัดทำควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเป็นผู้ที่ปฏิบัติตามแผน เพื่อจะได้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และแนวทางอย่างชัดเจน เมื่อจัดทำรายงานแล้วเสร็จ ควรมีคณะกรรมการตรวจสอบความสอดคล้องก่อนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ รับทราบ พร้อมเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไข และ นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลไป ปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยแนวทางการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดระบบการประกันคุณภาพในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดระบบการประกันคุณภาพในตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นจุดเด่นที่สะท้อนถึงความเป็นอัตลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านการประเมินคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก สถานศึกษาจึงต้องตระหนักในการพัฒนาคุณภาพตนเองตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้าใจถึงระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชิต ชิดเกตุ (2554 : 68 - 71) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน และด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ซึ่งผลจากการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ดูแลเด็ก แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน ส่วนข้อเสนอแนะ ได้เสนอให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาดา แขวงเมือง (2555 : 79-86) ได้ศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดหนองคาย พบว่า

การดำเนินงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 6) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน สอดคล้องกับ ธนัสดา ศรีตะบุตร (2548 : 128-131) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากร ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและประสบการณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยและศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่าระดับความเห็นของบุคลากรต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านกิจการนักเรียน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านธุรการ ด้านบุคลากรและด้านวิชาการ โดยแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยได้แก่ การจัดอบรม สัมมนาและหรือนำครูเข้าศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ เตือนจิต พงศรี (2552 : 124-127) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาพบประเด็นสำคัญ 3 ประการคือ 1) ควรนำผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงอย่างจริงจังและต่อเนื่องทั้งในระดับบุคคลและสถานศึกษา 2) ควรจัดระบบบริหารและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ แต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบโดยตรง และ 3) พัฒนาครูอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือทุกฝ่าย

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐาน

การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า 1.1) แนวทางเตรียมการ

และการวางแผนดำเนินการ ควรวางแผนให้ครอบคลุมทุกภารกิจและขอบเขตหน้าที่ และศึกษา แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในหมวดที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการศึกษาหัวข้อเหล่านี้ควรดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ เพื่อให้ได้แนวคิดที่หลากหลายและเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเข้ามามีส่วนร่วม โดยหน่วยงานต้นสังกัดต้องให้การสนับสนุนการทำงาน ของคณะกรรมการทุกด้าน 1.2) แนวทางการตรวจสอบ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมตรวจสอบ การจัดโครงสร้างการบริหารและการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ โดยทำหน้าที่กำหนดกรอบ ประเมิน จัดทำเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อมูล ยึดหลักความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม เพื่อให้ ได้ข้อมูลที่แท้จริง และ 1.3) แนวทางการปรับปรุงแก้ไข ควรนำผลการติดตามตรวจสอบและ การวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนาเสนอให้แก่ผู้บริหารและผู้บริหาร และจัด ให้มีการประชุมร่วมของคณะกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานให้มี รูปแบบที่เหมาะสม

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นจุดเด่นที่สะท้อนถึง ความเป็นอัตลักษณ์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัด มหาสารคาม พบว่า 2.1) แนวทางเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ เริ่มจากการศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อใช้เป็นข้อมูลและดำเนินการ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วม 2.2) แนวทางการ ดำเนินการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคณะอนุกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 2.3) แนวทางการตรวจสอบ หลังจากจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาแล้วเสร็จ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประเมินความเหมาะสมและ ความถูกต้องของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอีกครั้ง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา และร่วมประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติการใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 2.4) แนวทางการปรับปรุงและพัฒนา คณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขที่ได้จากการประชุมร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แล้ว มาปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามข้อเสนอแนะ

3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า 3.1) แนวทางเตรียมการ

และการวางแผนดำเนินการ หน่วยงานต้นสังกัดจัดประชุม ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจในวิธีการดำเนินงาน รวมถึงจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรได้ใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติ 3.2) แนวทางการดำเนินงาน หน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการดำเนินการตามแผนเพื่อให้การช่วยเหลือ สนับสนุน และแก้ปัญหา และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรโดยเน้นการสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีม 3.3) แนวทางการตรวจสอบ การตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรดำเนินการตรวจสอบในทุกชั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นตอนการเตรียมการ ชั้นตอนการดำเนินงาน และตรวจสอบหลังการดำเนินงาน และ 3.4) แนวทางการปรับปรุง นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ เข้าที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พร้อมจัดทำรายงานเสนอให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และใช้ระบบการประเมินผลการทำงานของบุคลากรมาเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงาน

4. ด้านการประเมินคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร

ส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า 4.1) แนวทางเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดอบรมให้ผู้บริหารท้องถิ่นและบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อสร้างสร้างความตระหนักและให้เห็นความสำคัญของการประเมินคุณภาพการศึกษา 4.2) แนวทางการดำเนินงาน องค์การบริหารส่วนตำบลจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการ เพื่อให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล และการแปลผลข้อมูล 4.3) แนวทางการตรวจสอบ คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งสองชุดจัดทำสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ซึ่งต้องบอกถึงจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนาและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ตามแนวทางของคณะกรรมการแต่ละชุด และ 4.4) แนวทางการปรับปรุงแก้ไข องค์การบริหารส่วนตำบล นำข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาจากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี มาพิจารณาปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปีต่อไป

5. ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัด

และสาธารณสุขของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า 5.1) แนวทางเตรียมการและการวางแผนดำเนินการ นายองค์การบริหารส่วนตำบล แต่งตั้งคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

โดยจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ ว่า รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี คือ การแสดงภารกิจ การดำเนินงาน และผลการดำเนินงานประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (5.2) แนวทางการดำเนินการ หลังจากที่ได้นำผลการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีแล้ว คณะกรรมการต้องประชุมร่วมกัน เพื่อทำความเข้าใจในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี ในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผน เพื่อใช้เป็นแนวทางการประเมินและเขียนรายงาน (5.3) แนวทางการตรวจสอบ คณะกรรมการจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี ประชุมเพื่อตรวจสอบรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีว่ามีความสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือไม่ และ (5.4) แนวทางการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดทำควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเป็นผู้ที่ปฏิบัติตามแผน เพื่อจะได้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และแนวทางอย่างชัดเจน เมื่อจัดทำรายงานแล้วเสร็จ ควรมีคณะกรรมการตรวจสอบความสอดคล้องก่อนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไข และ นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลไปปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดความมุ่งหมาย และหลักการเรื่อง การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษา และ จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา โดยหมวด 6 ได้กล่าวถึง มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพ ภายใน ระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง จากพระราชบัญญัติดังกล่าว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่ดูแลเด็กเล็กอายุ 2-5 ปี เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพเป็นไปตาม มาตรฐาน และมีองค์กรต่างๆ ที่รับผิดชอบการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อมุ่งประโยชน์ให้เด็กปฐมวัย ของไทยที่จะได้รับการดูแลที่มีคุณภาพ บนมาตรฐานการจัดการศึกษา กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงจัดทำโครงการประเมินคุณภาพ การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งประกอบไปด้วย มาตรฐานการศึกษา โดยส่วนส่งเสริม การศึกษานอกระบบและพัฒนากิจกรรมเยาวชน สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษา

ท้องถิ่น มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ จากสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก
 เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 (พม.) และเพื่อเป็นการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของ สมศ.
 (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาปฐมวัย (2-5 ปี) ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ย.54)
 เป็นการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรกของศูนย์พัฒนาเด็ก ดังนั้นจึงเป็นการประเมินเพื่อ
 ชี้นำทิศทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมการ
 รองรับการประเมินคุณภาพทั้งภายใน และภายนอก อีกทั้งเป็นการสนับสนุนการประเมิน
 ทั้ง 3 มาตรฐาน และเป็นการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตนเองทำงานอยู่ให้ได้คุณภาพ
 มาตรฐานการศึกษา และมีการจัดทำเอกสารอย่างมีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 ข : 17-48) ได้อธิบายกระบวนการพัฒนาคุณภาพ
 การบริหารจัดการ โดยใช้วงจรคุณภาพตามแนวคิดของเอ็ดเวิร์ดเดมมิง คือ 1) การวางแผน
 (Plan) เป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
 ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานผู้รับผิดชอบระยะเวลา
 และทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ 2) การปฏิบัติตามแผน (Do)
 เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานและบุคลากรร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้
 3) การตรวจสอบประเมินผล (Check) เป็นกลไกสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะ
 ทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมามีบรรลุเป้าหมายที่
 กำหนดไว้เพียงใดต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้างในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาควรมี
 การตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะ
 นำไปสู่ความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดมีจุดอ่อนจุดแข็ง
 ประการใดมีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้
 ที่กำหนดมากที่สุด และ 4) การพัฒนาปรับปรุง (Act) เมื่อบุคลากรแต่ละคนแต่ละฝ่าย
 มีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ให้รวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์สังเคราะห์แปลผล
 ในภาพรวมแล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางาน
 ของตนเองต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชิต ชินเกตตุ (2554 : 68 - 71) ได้ศึกษาปัญหา
 การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ข้อเสนอแนะ ได้เสนอให้ผู้ปกครองและชุมชนมี
 ส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย
 ของ เฮย์เวิร์ด (Heyward, 1999 : 4019) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำระบบ

การบริหารคุณภาพการศึกษาที่องค์กรมาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล ประเทศแอฟริกาใต้การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลา 3 ปี แบ่งเป็น 4 ระยะ โดยใช้วิธีการสังเกต การคิดวิเคราะห์ และการปฏิบัติ หลักการบริหารคุณภาพการศึกษาที่ทั้งองค์กรถูกนำไปใช้ในโรงเรียน ซึ่งผู้ปกครองได้ระบุถึงหัวข้อที่ต้องการพัฒนานักเรียน และคุณภาพของครู ได้แก่ ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน กิจกรรมพิเศษ การพัฒนาของบุคลากร รายรับรายจ่าย และการบริหารด้านการเงินของโรงเรียน มีการนำเครื่องมือและเทคนิคด้านคุณภาพมาใช้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตามที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย แนวทางการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก แต่ในด้านการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเร่งสร้างความเข้าใจ ความตระหนัก และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการให้สถานศึกษามีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นปัจจุบันและตรงตามความต้องการใช้งาน ซึ่งจะช่วยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนหลักวิชาการ สามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการวางแผนดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังสร้างทางเลือกใหม่ๆ ในการดำเนินการต่างๆ ด้วย ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและตัวผู้เรียน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นจุดเด่นที่สะท้อนถึงความเป็นอัตลักษณ์อยู่ในระดับปานกลาง และในด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลกรณำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การ

ปฏิบัติ ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แสดงให้เห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและหน่วยงานต้นสังกัดให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาน้อย ดังนั้นผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรเพิ่มความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อนำผลจากการติดตามตรวจสอบไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริม การประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านของการดำเนินงานการประกันคุณภาพในตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แต่ด้านการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้รับผิดชอบงานด้านการศึกษายังมีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาน้อย ดังนั้นควรมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในเป้าหมาย วัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินการดำเนินงานให้กับผู้ที่รับผิดชอบหรือผู้ปฏิบัติรับทราบในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในแนวทางเดียวกันสอดคล้องกัน

1.4 จากผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านของการดำเนินงานการประกันคุณภาพใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการประเมินคุณภาพ พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งจากภายในและภายนอกที่เหมาะสม โดยใช้วิธีการ แหล่งข้อมูล และเครื่องมือการประเมินที่หลากหลายตามระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นถึง กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษายังขาดความหลากหลายในด้านรูปแบบการประเมิน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษา ต้องศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งทางด้านรูปแบบ เครื่องมือหรือแหล่งที่จะได้มาซึ่งข้อมูล ซึ่งหากจำเป็นก็อาจต้องขอความร่วมมือทางวิชาการจากสถานศึกษาหรือผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา

1.5 จากผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านการจัดทำประกาศและรายงานผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดการประชาสัมพันธ์ ดังนั้นจึงควรมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนเพราะการประชาสัมพันธ์เป็นการกระตุ้นและแสดงความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

1.6 จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพนั้นจะต้องเริ่มจากสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเน้นความร่วมมือจากชุมชนและต้นสังกัด เน้นหลักการกระจายอำนาจสร้างขวัญและกำลังใจ สร้างกระบวนการทำงานเป็นทีม ใช้หลักการประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุง เน้นการประเมินแบบกัลยาณมิตรยึดหลักการรายงานตามสภาพจริงและใช้ประโยชน์จากผลการประเมินและการรายงานงานผลให้คุ้มค่า

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบบรวมศูนย์และรูปแบบแยกศูนย์ กับคุณภาพการจัดการศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม จากนั้นทำวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนาปรับปรุงปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสูงหรือปัจจัยที่เป็นจุดด้อยเพื่อความยั่งยืนและความต่อเนื่องของการประกันคุณภาพภายใน